
	Budapesti Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet a Semmelweis Egyetem Gyakorló Kórháza H-1106 Budapest, Maglódi út 89-91. Főigazgató: Dr. Óváry Csaba PhD. MSc.	
	X. kerületi szakrendelő, Reumatológia Ambulanciavezető: Dr. Németh Lóránd Tel: [36-1] 433-3492 www.bajcsy.hu Fax: [36-1] 433-3492	

**PUNCTIÓ(izületi folyadék leszívása) ÉS INTRAARTIKULÁRIS(ízületbe adott) INJEKCIO
ARTHROSIS**

Tájékoztatjuk Önt, hogy részletes, alapos és Önnel egyeztetett kivizsgálása alapján a mielőbbi gyógyulása érdekében PUNCTIÓ(izületi folyadék leszívása) ÉS INTRAARTIKULÁRIS(ízületbe adott) INJEKCIO beavatkozás elvégzése szükséges, ami szakmailag megalapozott és az Ön érdekeit leginkább szolgáló megoldás. A REUMATOLOGIA. Osztály a beavatkozásról az alábbiakban tájékoztatja Önt, hogy - mindent mérlegelve - dönthessen, és beleegyező nyilatkozatát adja a beavatkozás elvégzéséhez. A beavatkozásról az azt végző orvos Önnel egyéniesített, teljes körű szóbeli tájékoztatást is ad, úgy és olyan mélységig, mely megítélése szerint szükséges, Ön által érthető, állapotának megfelelő, lehetőséget adva a beavatkozással kapcsolatos kérdései feltevésére, melyeket megválaszol.

Beteg neve..... **TAJ:** □□□-□□□-□□□

Születési idő: □□□□.□□.□□

1./ A BETEGSÉG MEGNEVEZÉSE, ISMERTETÉSE

ARTHROSIS : IZÜLETI DEGENERATIV (KOPÁSOS) BETEGSÉG

Tisztelt Betegünk!

Önnél ízületi panaszai hátterében az ízület degeneratív (kopásos) elváltozását véleményeztük.

Az ízületek leggyakoribb betegsége az ízületi porckopás, más néven artrózis, amely a felnőtt lakosság 15-20 százalékát érinti. A porckopás nemcsak az időseknél, hanem egyre gyakrabban a fiatal felnőtteknél is kialakulhat

Ízületi porckopásról akkor beszélünk, amikor a porc állományának lebontása és felépítése nincs egyensúlyban, azaz a lebomlás nagyobb mértékű, mint a felépítés. Az ízületek csontvégein az ún. üveporc, vagy hyalin porc található. Ha ez a réteg valamilyen okból elvékonyodik, esetleg megreped, sérül, a felülete egyenetlenné válik. Hasonlóan, ha a szükségesnél kevesebb ízületi folyadék termelődik, akkor megnő a felületek közötti súrlódás. Gyakori az is, hogy a porcok szélén csonttüskék, csontlerakódások, kinövések alakulnak ki, amelyek mozgás közben is nagy fájdalmat okozhatnak. Fokozódhat az ízületi folyadék termelése ez feszüléshez fájdalomhoz vezethet. A folyamat előbb-utóbb az ízületi mozgás fájdalmas beszűkülésével, mozgáskorlátozottsággal, elhanyagolt, későbbi stádiumban pedig akár mozgásképtelenséggel is járhat. Az artróziást a kezelés alapján két nagy csoportba sorolják a szakemberek.

Az **elsődleges artrózis** oka rendszerint ismeretlen és általában 45 éves kor fölött alakul ki, inkább a nőknél.

A **másodlagos artrózisok** esetében ismert a kialakulás oka: az ízület sérülése, gyulladása, fejlődési rendellenessége, túlterhelése, vagy olyan betegséggel kapcsolatos az állapot kialakulása (pl. cukorbetegség), amely az ízületi porc anyagcseréjét befolyásolja. A porckopás ezen fajtája nem korhoz kötött, már egész fiatalokat is érinthet.

Az artrózis legjellemzőbb tünetei a fájdalom, az ízületek „berozsdásodása”, merevsége, az ízület duzzanata, mozgás közbeni „ropogása” és a mozgásbeszűkülés. Leggyakrabban a nagy teherviselő ízületeknél, pl: térdízületnél jelentkezik először, mivel a kétlábbon járáskor ezek vannak a legnagyobb terhelésnek kitéve. Tipikus tünet, ha hosszabb ülést, fekvést követően nehéz, esetleg fájdalmas az elindulás. Később az ízület tartós terhelése is fájdalmat vált ki, majd ez a fájdalom állandósul. A másik fő tünet az ízületek alakjának deformitása. Ez kezdetben gyulladásra utalhat, később pedig a porcpusztulás és kóros csontkinövések következménye. Később jelentkezik az instabilitás, az ízület „lötyögése”, amely a stabilizáló izmok gyengülésének következménye.

Hogyan alakul ki a porckopás?

A porckopás hátterében lehet az életkor növekedésével járó természetes kopás, elhasználódás, mivel idősebb korban a porcképződés már nem mindig tudja pótolni a porc leépülését. A fiatalabbaknál a porckopást előidézheti a túlfokozott sportolás, testépítés, nehéz fizikai munka, nem megfelelően kezelt sportsérülés, és egyes betegségek (például immunológiai gondok), genetikai tényezők is állhatnak a hátterben. Az okok között azonban ki kell emelni az elhízást, túlsúlyt: már 5 kilogramm súlyfelesleg 50 százalékkal megnöveli ugyanis a térdízületi artrózis kialakulásának kockázatát.

Milyen módon kezelhető a porckopás?

Alapvetően két kezelési lehetőség áll rendelkezésre a konzervatív és a műtéti kezelés. Az artrózis kezelésekor a legfontosabb cél a fájdalom csillapítása, az elvékonyodott porcanyag lehetőség szerinti pótlása, a porc további károsodásának megakadályozása és a gyulladás csökkentése. A konzervatív kezelés lényege, hogy a porcfelszint regeneráló gyógyszereket kombináljuk megfelelő gyógytornával és fizioterápiás kezelésekkel. Komolyabb porckopásban eredményes lehet az ízületbe juttatott hyaluron készítmény, amely az ízületi felszínek súrlódását csökkenti azonnal, később viszont a porcállomány vízmegkötő képességének javításával elősegíti a terhelhetőség javulását. Egyénre szabottan kell kiválasztani a kezelési módokat, igazodva a panaszok és tünetek súlyosságához.

Műtetre többnyire akkor van szükség, ha a fájdalom és a mozgás korlátozottsága olyan fokú, hogy annak javulása a konzervatív kezeléstől biztosan nem remélhető. A műtéti kezelés célja, hogy a lehető legkisebb beavatkozással érjük el a panaszokat kiváltó ok megszüntetését, az ízületi gyulladást előidéző tényező kiiktatását, a porcfelszín mielőbbi regenerálásának és az ízület terhelhetőségének elősegítését, és ezzel a mielőbbi rehabilitáció lehetőségét. Gyulladás esetén fokozódik az ízületi folyadék termelődése ami feszülést vagy fájdalmat okozhat és esetenként csak a folyadék leszívásával (punctio) illetve szsz az ízületbe adott gyulladáscsökkentőkkel és/vagy Hyaluron sav készítményekkel kezelhető. Ha az ízületi gyulladás hátterében fertőzés valós lehetősége is felmerül akkor az ízület punctioja mindenképpen szükséges a gyors diagnosztika miatt , így a beavatkozás értelemszerűen más kezelésekkal nem helyettesíthető.

2./ A BEAVATKOZÁS JELLEGE, ISMERTETÉSE, LEHETSÉGES KOCKÁZATAI, EGYÉB VÁLASZTHATÓ KEZELÉSEK

izületi punctió (izületi folyadék leszívása) és intra articularis (ízületbe adott) injekció

Ezek a panaszok legtöbbször úgynevezett konzervatív kezeléssel, tehát gyógyszerekkel, tornával, fizioterápiával orvosolhatóak. Fizioterápiás kezelés, helyi kenőcsök, pakolások is gyulladáscsökkentő és fájdalomcsillapító hatásúak, azonban közel sem mentesek mellékhatásokról míg a fizioterápia többszöri alkalmazása egyéb belgyógyászati betegségek mellett nem vagy csak szoros szív és vérnyomás ellenőrzés mellett alkalmazhatóak,adásukkor elsősorban vérnyomás és szív panaszok jelentkezhetnek, míg az un. nem szteroid vagy szteroid gyógyszeres terápia a legtöbb gyógyszerre jellemző általános mellékhatások mellett hosszabb vagy akár rövidebb távon is átmeneti enyhe vagy akár súlyos gyomor-bélrendszeri mellékhatásokat okozhatnak. Néha azonban ezek a terápiák nem hozzák meg a kívánt hatást, vagy célszerűbbnek látszik egy pontosan meghatározott fájdalomforrás egyszeri, „invazívabb” ellátása. Invazívnak azért nevezzük, mert panaszai csökkenéséhez helyileg a fájdalmas vagy gyulladt ízület punctió és intraartikuláris injekciós kezelése lehet szükséges.

A helyileg beadott kis mennyiségű helyi érzéstelenítő (szteroid) a gyulladt vagy fájdalmas ízületi elváltozásra hat csillapítva a fájdalmat és a gyulladást. A kiindulási pont lokalizálása után sokkal hatékonyabb és gyorsabb az ízület punctiója és gyulladáscsökkentő injekciós kezelése mivel ezek célzottan a fájdalom kiindulási helyén fejtik ki hatásukat.

Mi a beavatkozás menete?

Fekvő helyzetben a bőr előzetes, gondos fertőtlenítése után a punkció során egy injekciós tűvel az ízületbe jutunk és innen a folyadékot eltávolítjuk, majd a fájdalmas ízületbe injekciót adunk. Az injekció un helyi érzéstelenítőt (többnyire Lidocaint) és gyulladáscsökkentő gyógyszert (szteroidot vagy Hyaluron savat un csúsaszt segítő anyagot) tartalmaz.

Alapvető tudnivaló: Mi az ízületi punkció célja?

Az ízületeket belülről borító hártya megvastagodott, és nagyobb mennyiségű folyadékot termelt. Ez a folyadékgyülem feszülést, fájdalmat, mozgáskorlátozottságot okoz az ízületben tartós fennállása esetén károsíthatja a porcot is. Emiatt van szükség a folyadék eltávolítására, „lecsapolására”. A lebocsátott ízületi folyadékot ezután amennyiben szükséges laboratóriumi és /vagy mikroszkópos vizsgálatra küldjük. Az ízületi folyadék elemzése a diagnózis megállapításában segít. A feszülő folyadék leszívása a feszülő fájdalmat csökkenti, vagy megszünteti a további porckárosodást megelőzi. Az ízületi folyadék eltávolítása szsz az ízületbe adott gyulladás csökkentő szteroid illetve un csúsás segítő viscosupplementatios injekció csökkenti a fájdalmat és feltartóztatja a porc kopását.

A beavatkozás menete

Steril körülmények között a bőr fertőtlenítése után (jóddal, allergiás túlérzékenység esetén egyéb speciális fertőtlenítővel) tűt szúrunk a bőrön át az ízületbe, majd ugyanezen a tűn keresztül a fájdalmas feszülést okozó folyadékgyülemet lebocsátjuk. Amennyiben szükséges, az ízületet átöblítjük. A betegség természete szerint gyulladáscsökkentő gyógyszert (szteroidot) és/vagy Hyaluron savas (viskocsupplementatios –un csúsaszt fokozó) injekciót fecskendezünk az ízületbe.

A tű kihúzása után steril gézzel befedjük és leragasztjuk a szúrás nyomát, és az ízületet néhányszor behajlítjuk a gyógyszer egyenletes eloszlása érdekében.

A szúrás helyén fájdalmat érezhet amit az ízületi folyadék lebocsátása azonnal csökkent.

Milyen kockázatai és kellemetlenségei lehetnek a beavatkozásnak?

A beavatkozásnak a szakmai szabályok betartása esetén is lehetnek veszélyei (szövődményei). A fertőzést steril eszközök alkalmazásával és a bőr gondos fertőtlenítésével igyekszünk elkerülni. Igen ritkán azonban még előfordulhat, ezért ha a szúrás helyén lüktető fájdalmat érez, láz, hidegrázása alakulna ki az injekció után, azonnal forduljon orvoshoz, mert így a célzott kezeléssel a súlyosabb, esetlegesen mélyebbre terjedő fertőzés elkerülhető. Gyógyszer allergia bármilyen gyógyszer alkalmazása esetén előfordulhat ilyenkor megfelelő helyi és általános gyógyszeres kezeléssel a tünetek megszüntethetők. Igen ritkán a szteroid injekció a szúrás helyén kis tejedésű bőr sorvadást, a terület bőrének elvékonyodását okozhatja, mely kis esztétikai károsodás, teendőt általában nem igényel.

Ritkán bevérzés a szúrás helyén létrejöhet, amennyiben kis terjedésű, akkor teendőt nem igényel, néhány nap alatt magától felszívódik. Nagyobb bevérzés esetén kérjük, forduljon orvoshoz az esetleges további szövődmények (elfertőződés) meggátlása érdekében. A beadott szteroid injekció néhány órás arckipirulást eredményezhet. Vérnyomás emelkedést víz visszatartást vagy vércukor emelkedés előfordulhat.

Abban az esetben ha az alkalmazott gyógyszerek valamelyikére érzékeny és ha olyan gyógyszert szed, amely a vér természetes alvadását gátolja (– „vérhigító” – pl. Syncumar, Aspirin Protect, Plavix stb.) kérjük ezt jelezze kezelő orvosának. Tekintettel arra, hogy a beadott injekció befolyásolhatja a vérnyomás és vércukor szintet fokozott körültekintést igényel cukor betegség és magas vérnyomás esetén melyekről tájékoztassa kezelő orvosát.

Igen, ritka de a legsúlyosabb szövődmény az ízület fertőzése. Az ízület igen fájdalmas, meleg, duzzadt lesz, esetleg láz is kísérheti az helyi tüneteket. Ebben az esetben azonnal jelentkezzen a kezelőorvosánál, mert akár életveszélyes állapot is kialakulhat. Bevérzés igen ritkán fordul elő, vérzékenység illetve vérzékenységet okozó gyógyszer szedése esetén (Syncumar, Aspirin) gyakoribb.

A kötést másnap reggel lehet levenni, a szúrás helyét addig víz nem érheti.

3./ A FELVILÁGOSÍTÁST ADÓ ORVOS NYILATKOZATA

A fenti beavatkozásra vonatkozó egyéniesített, teljes körű tájékoztatást – kitérve a beavatkozással kapcsolatos valamennyi fenti kérdésre – a legjobb tudásom szerint és olyan módon és mélységig adtam meg, mely a beteg/törvényes képviselője/hozzátartozója számára megítélésem szerint szükséges, érthető és képességeinek, illetőleg állapotának megfelelően megérthetett. A részletes tájékoztató, illetőleg felvilágosító beszélgetés során a

kevésbé érthető részeket megvitattuk, illetőleg megbeszéltük, lehetőséget adva a betegnek/törvényes képviselőjének/hozzátartozójának a beavatkozással kapcsolatos kérdései feltevésére, melyeket megválasoltam. Az orvos kiegészítése:

.....
.....
.....

Budapest, ... év ..... hó ..... nap .....óra .....perc

.....
felvilágosítást adó orvos aláírása

4./ BELEEGYZŐ NYILATKOZAT

A fenti beavatkozásra vonatkozó betegtájékoztatót elolvastam, az abban foglaltakat és a személyes orvosi szóbeli tájékoztatást – amely kitért a beavatkozással kapcsolatos valamennyi fenti kérdésre – megértettem és elfogadom. A szóbeli tájékoztatás, illetőleg részletes felvilágosító beszélgetés során az általam feltett kérdésekre kielégítő választ kaptam és elegendő gondolkodási idő után a beavatkozás elvégzésébe beleegyezem, és a jelen nyilatkozat aláírásával kifejezetten kérem annak elvégzését.

A beavatkozás kiterjesztéséhez és változtatásokhoz, amelyek a beavatkozás során előre nem látható okból szükségesek vagy célszerűnek mutatkoznak, már most hozzájárulok.

Az erre vonatkozó tájékoztatás alapján sem egyezem bele a beavatkozás során esetleg szükségessé váló kiterjesztések közül az alábbi(ak)ba:

.....

Jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy betegségemmel, az eddigi kezeléssel kapcsolatosan információt nem hallgattam el. Amennyiben a betegfelvétel kapcsán bárminemű betegségemet eltitkoltam, annak következményeit magam viselem.

Kijelentem továbbá, hogy tudomásom van arról, hogy a feljánlott orvosi ellátást – a vonatkozó jogszabályokban meghatározott esetekben és módon – visszautasíthatom, illetve beleegyezésemet bármikor visszavonhatom. Tudomásul veszem, hogy ha a beleegyezésem visszavonására alapos ok nélkül kerül sor, kötelezhető vagyok az ennek következtében felmerült és indokolt költségek megtérítésére.

Budapest, ... év ..... hó ..... nap .....óra .....perc

.....
beteg/törvényes képviselő/hozzátartozó aláírása

5./ ELUTASÍTÓ NYILATKOZAT

A kezelőorvos részletes felvilágosítása - amely a beavatkozás elmaradása esetén előforduló lehetséges következményeket is tartalmazta - ellenére a beavatkozás elvégzését megtagadom. Tudomásul veszem, hogy az ellátás visszautasítása miatt esetlegesen bekövetkező káros következményekért orvosaimat felelősség nem terheli.

(Ha a beteg olyan beavatkozást utasít el, amelynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan súlyos vagy maradandó károsodás következne be, az elutasító nyilatkozat érvényességéhez két tanú aláírása szükséges, akik aláírásukkal igazolják, hogy a beteg a nyilatkozatot előtűk írta alá, vagy aláírását előtűk saját kezű aláírásának ismerte el. A beteg írásképtelensége esetén a beavatkozást két tanú együttes jelenlétében utasíthatja vissza. Ez esetben a visszautasítást az egészségügyi dokumentációban rögzíteni kell, amelyet a tanúk aláírásukkal hitelesítenek.)

Budapest, ... év .....hó ..... nap .....óra .....perc

.....
felvilágosítást adó orvos aláírása

.....
beteg/törvényes képviselő/hozzátartozó
aláírása

Tanúk:

Név: .....

Név: .....

Lakcím: .....

Lakcím: .....

Aláírás: .....

Aláírás: .....